

روزشمار جنگ

شنبه

۸ شهریور ۱۳۵۹

۱۹ شوال ۱۴۰۰

۳۰ اوت ۱۹۸۰

۴۱۲

در ادامه روند نزدیکی و تقویت مناسبات عراق با رژیم‌های عرب همسو با غرب، این کشور روابط خود را با اردن روز به روز مستحکم‌تر کرده است. برخی اخبار منتشرشده در این زمینه نشان می‌دهد دو رژیم در آستانه انعقاد قراردادی جهت تأسیس یک شرکت حمل‌ونقل با سرمایه ۷/۵ میلیون دلار هستند.

خبرگزاری آسوشیتدپرس از امان پایتخت اردن، ضمن بیان این مطلب، از قول منابع رسمی در اردن افزود: «قرار بود که موافقت‌نامه مزبور پس از دیدار سعدون قیدان وزیر ترابری عراق و علی شعیمات، همتای اردنی وی، در ظرف ۴۸ ساعت به امضا برسد. قیدان روز دوشنبه گذشته برای یک دیدار رسمی سه‌روزه وارد امان شد و هدف از این سفر برطرف‌ساختن آخرین موانع در قرارداد مزبور بود.» این گزارش به نقل از منابع مزبور می‌افزاید: «قیدان و شعیمات در مورد انعقاد قرارداد دیگری که برطبق آن عراق بتواند از بندر عقبه برای ورود کالا به این کشور استفاده نماید، مذاکره کردند. این قرارداد همچنین شامل ۴۳۰ کیلومتر بزرگراه می‌باشد. بزرگراه مزبور که ۱۰۰/۵ میلیون دلار هزینه در بر خواهد داشت، بندر عقبه را به مرز عراق مرتبط می‌سازد.* عراق قبلاً برای ورود کالاهای خود به بندر دریایی سوریه در مدیترانه متکی بود، ولی از زمان تیرگی روابط سوریه و عراق که بر اثر اختلافات ایدئولوژیکی این دو جناح مخالف از حزب حاکم بعث در دو کشور صورت گرفته و همچنین به‌خاطر اخراج

* بندر عقبه و بزرگراه مذکور، بعدها در زمان جنگ تحمیلی عراق علیه جمهوری اسلامی ایران، زمانی که نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی نیروی دریایی عراق را نابود ساخت و آبراه خلیج فارس و تنگه هرمز را بر روی کشتی‌های وابسته به عراق بست، در حمل‌ونقل ملزومات و تدارکات جنگی عراق نقش بسیار بااهمیت و حیاتی را برای حکومت و ارتش عراق ایفا کرد، به‌طوری‌که نیروی هوایی ایران بارها مجبور شد که به این بزرگراه و محموله‌های آن یورش ببرد و حمل‌ونقل از این شاهراه مهم و راهبردی را مختل سازد.

دیپلمات‌های سوری از عراق، این کشور به اردن نزدیک‌تر شده و روابط خود را با آن توسعه داده است. روابط سوریه و اردن نیز تیره است. منابع مزبور اضافه کردند که قیدان و شعیمات همچنین دربارهٔ امکان ایجاد راه‌آهن جهت مرتبط‌ساختن بندر عقبه به عراق و افزایش پرواز هواپیماهای دو کشور بین بغداد و امان نیز بحث و گفت‌وگو کرده‌اند.^(۱)

دراین‌حال، سفیر عراق در اردن امروز اعلام کرد این کشور ۱۰۰ میلیون دلار وام به اردن داده است. مقامات رسمی اردن می‌گویند این مبلغ در طرح‌های توسعهٔ اقتصادی مورد استفاده قرار می‌گیرد.^(۲)

۴۱۳

برای هشتمین روز متوالی، درگیری‌های مرزی در مناطق تنگ ترشابه و تنگ‌هوان امروز نیز ادامه داشت. دراین‌باره، گزارش خبرگزاری پارس از قصرشیرین حاکی است: «از ساعت ۱۶ امروز یک بار دیگر ارتش بعث عراق و عناصر ضدانقلاب با سلاح‌های سنگین و سبک و آتش توپخانه تنگ ترشابه [ترشابه] را مورد حمله قرار دادند که این درگیری تا ساعت ۱۹ امروز همچنان ادامه داشت.»^(۳)

در ساعت ۱۰ صبح امروز نیز، یکی از مواضع فرعی نیروهای بعث عراق در تنگ‌هوان، طعمهٔ گلوله‌های خمپارهٔ پاسداران مستقر در این منطقه شد. خبرنگار کیهان در منطقه از قول یکی از مسئولان سپاه پاسداران قصرشیرین ضمن بیان این خبر افزود: «طبق اطلاعات واصله، این موضع که به شدت درحال سوختن است، دارای زاغه‌های مهمات بوده است.» همچنین در ساعت ۶ صبح امروز، یکی از پاسداران مستقر در تنگ‌هوان که مأمور پاک‌سازی جاده‌های فرعی این منطقه بود بر اثر برخورد با مین ضدنفر به‌سختی مجروح شد و یک پای خود را از دست داد.^(۴)

گزارش دیگری از خبرگزاری پارس نیز حاکی است که امروز بر اثر واژگون‌شدن یک دستگاه اتومبیل استیشن نیروهای بعث عراق، ۴ افسر عراقی کشته شدند. بنا به این گزارش، در جریان درگیری‌های ۴۸ ساعت گذشته، ۹ نفر از نیروهای ارتش بعث عراق کشته و تعداد زیادی نیز مجروح گردیده‌اند. همچنین، تعدادی از مواضع و سنگرهای نیروهای بعث عراق به کلی منهدم شده و به تأسیسات برق و سیستم ارتباطی مرزی عراق خساراتی وارد آمده است.^(۵) یک تانک عراقی نیز امروز صبح در برخورد با مینی که توسط خود نیروهای عراقی در مسیر یکی از پاسگاه‌های مرزی این منطقه کار گذاشته شده بود، منفجر شد و همهٔ خدمهٔ آن کشته شدند.^(۶)

از سوی دیگر، نظری‌زاده فرماندار قصرشیرین، امروز درمورد آخرین اقدامات مأموران نفتی در ترمیم و بازسازی لوله‌های آسیب‌دیدهٔ نفت در منطقهٔ نفت‌شهر، گفت: «ترمیم و بهبود لوله‌های نفتی برای انجام عملیات مجدد و نفت‌رسانی چاه‌های نفت این منطقه به‌سوی پالایشگاه کرمانشاه پایان یافته و به‌زودی پالایشگاه کرمانشاه به کار خواهد افتاد.»^(۷)

دراین‌حال، تجاوزات مکرر هواپیماهای عراق به مناطق غرب کشور در روزهای اخیر باعث

نگرانی ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی شده است به طوری که دستورالعمل این ستاد به یگان‌های مستقر در غرب گویای وخامت وضعیت سازمان رزم پدافند هوایی در این مناطق است. در این دستورالعمل آمده است: «برابر اطلاع واصله از ستاد عملیات غرب کشور و با بررسی گزارشات مکرر یگان‌های تابعه، روزانه میگ‌های عراقی بدون هیچ‌گونه رادع و مانعی سراسر منطقه غرب کشور را شناسایی نموده و علی‌رغم مشاهده عینی پرسنل نیروهای مسلح و تأیید رادارهای منطقه، بدون هیچ‌گونه عکس‌العملی به پایگاه‌های خود مراجعت می‌نمایند. و فرماندهان رده‌های مختلف به دلایل و به عناوین کسب دستور از رده‌های بالا یا ستاد مشترک، فرصت را از دست داده، در نتیجه هواپیماهای متجاوز فرصت کافی برای درهم‌کوبیدن یگان‌های مرزی یا شناسایی از مناطق را به دست می‌آورند.» در ادامه این گزارش آمده است: «بدین وسیله به کلیه یگان‌های نیروهای مسلح ابلاغ می‌گردد که به محض تجاوز هواپیماهای عراقی به خاک ایران، هر عنصر مسلحی با هر نوع اسلحه‌ای در داخل خاک جمهوری اسلامی ایران اعم از ارتشی، ژاندارمری، پاسدار مکلف به تیراندازی می‌باشند و مستلزم دریافت اجازه از رده‌های بالاتر نخواهد بود. در صورتی که متعذر به عذر عدم دریافت دستور از بالا به هواپیماهای متجاوز تیراندازی نکنند، متخلفین ارتشی تسلیم دادگاه ویژه انقلاب ارتش خواهند شد.»^(۸)

اما در منطقه مرزی آبادان و خرمشهر نیز تحرکات عراق همچون روزهای گذشته ادامه داشت. یک گزارش از منابع خودی حاکی است: «دولت عراق بعد از پیروزی انقلاب مبادرت به احداث جاده و تأسیسات نظامی در کنار شط اروندرود نموده است.»^(۹) گارد ساحلی ژاندارمری آبادان نیز گزارش داد: در ساعت ۱۶ امروز، ارتش عراق چند راکت به نخلستان‌های بهمن شیر شلیک کرد.^(۱۰) همچنین با توجه به تهدیدی که در منطقه پاسگاه کیلومتر ۲۵ خرمشهر به دلیل افزایش چشمگیر تحرکات عراق احساس می‌شد، امروز لشکر ۹۲ زرهی، یک دسته پیاده مکانیزه برای تقویت این پاسگاه اعزام کرد.^(۱۱)

در این حال، به گزارش گروهان خسروآباد آبادان، بنا به اعلام پاسگاه بهمن‌یار، ساعت ۰۵:۰۰ امروز، یک هواپیمای عراقی که به آسمان ایران تجاوز کرده بود با تیراندازی مأموران مستقر در این پاسگاه به سمت عراق متواری شد.^(۱۲)

۴۱۴

درگیری‌ها و اقدام‌های گروه‌های مهاجم مسلح ضدانقلاب با حمایت و پشتیبانی رژیم عراق علیه نیروهای مسلح انقلاب در مناطق کردنشین، به‌ویژه در محورهای باینگان، جوانرود، نوسود، پاوه، دیواندره و مریوان با شدت و حدت بیشتری نسبت به روزهای گذشته ادامه دارد. یک گزارش از منطقه باینگان حاکی است: «تعداد ۶۰۰ نفر از مهاجمین [ضدانقلاب] با انواع سلاح‌های سبک و سنگین از قبیل انواع خمپاره‌انداز، کالیبر ۵ و آر.پی. جی ۷ از طریق "رزم‌رمیل"

وارد خاک ایران شده و در محلی به نام "مله رمرو" مستقر می‌باشند و قصد حمله به باینگان و پست پاسداران جوانرود مستقر در "کانی دوزان" را دارند و طبق همین گزارش، قسم خورده‌اند که تا تصرف باینگان به عراق مراجعت ننمایند.» در پایان این گزارش قید شده که «این گروه تعداد ۴۶ بار مهمات همراه دارند و ضمناً سپاه باینگان به سلاح‌های سنگین احتیاج دارد.»^(۱۳)

در یک خبر تکمیلی از همین منطقه نیز آمده است: «افراد مهاجم [ضدانقلاب] و مزدوران عراقی در اطراف گردنه "رنه‌رو" و "ذره" مستقر و از طرف کوه "ایراش" و "وزه توج"، افراد مهاجم با گروه ضربت باینگان درگیر شده [اند] و [نیروهای سپاه باینگان] احتیاج شدید به اسلحه سنگین دارند.»^(۱۴) باز در همین منطقه، امروز «درگیری شدیدی در خان‌شور [خانه‌شور] بین گروهی از فدائیان امام خمینی که برای پاک‌سازی منطقه ده شیخ در حوالی خان‌شور از توابع جوانرود، عازم این محل بودند با سه گروه از افراد مسلح مزدور که در حدود ۴۰۰ نفر بودند به وجود آمد که این درگیری یک ساعت به طول انجامید و مهاجمین مسلح [ضدانقلاب] با حمله متقابل فدائیان امام که به وسیله خمپاره و مسلسل صورت گرفت، با به‌جای گذاشتن ۳ کشته از محل درگیری گریختند. در این درگیری یکی از فدائیان امام مورد اصابت گلوله قرار گرفت و شهید شد.»^(۱۵)

همچنین به گزارش منابع خودی از غرب کشور، «روز به روز نیروهای دشمن در منطقه [غرب، به‌ویژه اطراف سنندج] اضافه می‌شود.» در ادامه این گزارش درمورد پاک‌سازی هرچه سریع‌تر منطقه اطراف سنندج، هشدار داده شده و در پایان آن آمده است: «ستون نظامی در ساعت ۱۲ ظهر امروز در جاده سنندج - کرمانشاه، درگیر شده و از نیروهای پاسدار ۳ نفر مجروح شده‌اند.» این درگیری ساعتی بعد با دخالت نیروهای کمکی خودی به پایان رسیده است.^(۱۶)

امروز همچنین ۸ ژاندارم که هنگام بازگشت از مرخصی، از دیواندره عازم سنندج بودند، به‌دست مهاجمان مسلح ضدانقلاب به گروگان گرفته شدند.^(۱۷) در این حال، گزارش امروز مرکز فرماندهی غرب حاکی است که «در جلسه تأمین استان درباره لزوم پاک‌سازی اطراف سنندج گفت‌وگو شد که مسئول رکن ۲ و دیگر مسئولان، [دلیل] عدم پاک‌سازی [منطقه اطراف سنندج] را کمبود پرسنل لشکر اعلام نمودند.» در پایان این گزارش برای چندمین بار درباره پاک‌سازی اطراف سنندج هشدار داده شده و آمده است که روز به روز بر تعداد نیروهای دشمن در این منطقه افزوده می‌شود.^(۱۸)

گزارش ژاندارمری کرمانشاه نیز خبر از حمله مهاجمان مسلح ضدانقلاب به نیروهای مستقر در ملان‌دره تابع حوزه پاوه می‌دهد. بنا به این گزارش: «در این درگیری که از ساعت ۱:۳۰ دقیقه بامداد امروز، در گردنه رشکا و ملان‌دره از توابع نوسود، که چندی پیش به تصرف نیروهای انتظامی درآمده بود بین پاسداران انقلاب اسلامی و پیشمرگان مسلمان کرد با پشتیبانی ارتش جمهوری اسلامی مستقر در پاوه از یک‌طرف و عوامل مزدور بعث عراق، دمکرات و کومه‌له که از پنج قسمت حمله کرده بودند از سوی دیگر روی داد و تا ساعت ۵:۳۰ دقیقه

بامداد به طول انجامید، ۲ نفر پاسدار به شهادت می‌رسند. از مهاجمین [ضدانقلاب] نیز تنها از یک گروه ۵ نفر کشته و تعدادی زخمی می‌شوند.^(۱۹)

از منطقه مریوان نیز خبر می‌رسد که پاک‌سازی در این منطقه همچنان ادامه دارد. به گفته فرمانده سپاه پاسداران مریوان، «صبح امروز در جریان یک درگیری بین سپاه پاسداران و ضدانقلابیون در محل [ده] جانوران* واقع در گردنه گاران، یک پاسدار زخمی شد.»^(۲۰) امروز همچنین یک دستگاه خودرو سپاه پاسداران در سهراهی مریوان - سقز - سنندج، مورد حمله مهاجمان مسلح ضدانقلاب قرار گرفت و به دنبال آن روستای "عمرآباد"*** از توابع مریوان به وسیله سپاه پاسداران پاک‌سازی شد و تلفاتی به مهاجمان وارد آمد. در این گزارش، به نقل از فرمانده سپاه مریوان، اوضاع منطقه نسبتاً آرام توصیف شده و آمده است: «ما به یاری خدا به عملیات خود ادامه خواهیم داد و تا فصل سرما کار پاک‌سازی را یکسره خواهیم کرد.» وی همچنین گفت: «در چند روز گذشته، ۶ تن از اعضای کومه‌له و رزگاری اسلحه‌های خود را تحویل داده و ۳ عضو کومه‌له نیز دستگیر شده‌اند.»^(۲۱)

سپاه پاسداران غرب کشور نیز گزارش داد: «سپاه پاسداران شاخه گیلان غرب با مجوز دادگاه انقلاب اسلامی قصر شیرین، جهت خلع سلاح چندین روستای ایوان غرب به این منطقه اعزام شد و روستاهای منطقه را در محاصره خود قرار داد.» بنا به این گزارش، «یکی از افرادی که در اغتشاشات سال گذشته نقش مؤثری داشت درحالی که قصد فرار داشت مورد اصابت گلوله قرار گرفت و مجروح شد.»^(۲۲)

۴۱۵

در کنار درگیری‌های خونین میان قوای مسلح انقلاب و گروه‌های مسلح معارض با نظام، تحرکات و نقل و انتقال نیرو و تجهیزات توسط گروه‌های مسلح غیرقانونی با حمایت رژیم عراق در مناطق مختلف کردنشین همچنان با شدت ادامه دارد.

در این زمینه گزارش منابع اطلاعاتی ارتش حاکی است: «گروه‌های سیاسی مسلح مخالف دولت جمهوری اسلامی ایران و نیز گروه‌های مزدور وابسته به عراق در چند روز اخیر به منطقه پاوه، به‌ویژه نوسود روی آورده و دولت عراق هم نیروهای خود را در نوار مرز مقابل این منطقه تقویت

* Janavare جانوره: ده کوچکی است از دهستان سرشیوه بخش مریوان شهرستان سنندج، واقع در ۵۷ کیلومتری شرق دژ شاهپور و ۱۲ کیلومتری قطوند. ر.ک: فرهنگ جغرافیایی ایران (آبادی‌ها)، جلد ۵، انتشارات سازمان جغرافیایی کشور.

** در سند عمرآباد آمده، ولی عصرآباد صحیح است. دهی از دهستان سرشیوه بخش مریوان شهرستان سنندج، واقع در ۱۲ کیلومتری شمال شرقی دژ شاهپور و ۳ کیلومتری شمال شوسه مریوان - سنندج. ر.ک: همان.

نموده است. دامنه این فعل و انفعالات تا حوالی منطقه مریوان در دو سوی مرز ادامه دارد.^(۲۳)

یک گزارش مشابه دیگر حاکی است که «عراق عده‌ای از نیروهای خود را به صورت مخفی وارد مرز ایران کرده که در حال حاضر در شمال دزلی به سر می‌برند». بنا به همین گزارش، «در اطراف غرب باشماق، حدود ۵۰ الی ۶۰ ماشین دولتی موجود است و هر روز یکی از آنها وارد کشور عراق شده و دیگر بر نمی‌گردد. در اطراف باشماق و دزلی و سیف بالا و پایین، گروه‌های مسلح مستقر می‌باشند.» در پایان این گزارش آمده است که «محمد امین مشهور به محمد امین عبدالله و محمد سیف افراد گروه‌های مسلح [مزبور] را رهبری می‌کنند.»^(۲۴)

گزارش دیگری از همکاری و مساعدت پیشمرگ‌های اتحادیه میهنی کردستان با گروه‌های مسلح معارض با نظام خبر می‌دهد. براساس این گزارش «به علت درگیری بین قوای نظامی و انتظامی دولت جمهوری اسلامی ایران با گروه‌های مخالف مسلح [ضدانقلاب] در منطقه دوآب، فرمانده دمکرات‌ها در این منطقه به نام هدایتی از گروه مسلح جلال طالبانی مستقر در مرز دروله عراق، روبه‌روی دروله پاوه درخواست نموده به آنان کمک نماید و جلالی‌ها به درخواست هدایتی جواب مثبت داده‌اند.» بنا به همین گزارش: «یک گردان زرهی از تیپ ۲۸ سلیمانیه مورخه ۵۹/۴/۳۰ با تجهیزات کامل به مرز دروله پاوه آمده و مستقر گردیده‌اند.»^(۲۵)

در گزارش لشکر ۸۱ کرمانشاه نیز درباره خسارات وارد شده بر اهالی دشت بیونج* و مین‌گذاری در این منطقه توسط عوامل مسلح ضدانقلاب آمده است: «ضدانقلاب گندم دروکرده و درونکرده محله بیونج را آتش زده است و به احتمال قوی مهاجمین در جاده تنوره و قوشچی‌باشی را مین‌گذاری کرده‌اند.»^(۲۶) همچنین، منابع اطلاعاتی خودی امروز اطلاع دادند که «اخیراً حدود ۵۰ نفر از اعضای سازمان چریک‌های فدایی خلق به نفت‌شهر رفته و با عوامل پالیزبان و دولت بعث عراق همکاری می‌نمایند.»^(۲۷)

۴۱۶

در ادامه مبارزه تبلیغاتی و اخطار به عوامل وابسته به گروه‌های مسلح غیرقانونی و به دنبال پاک‌سازی مناطقی از غرب کشور، امروز ستاد عملیات غرب کشور اطلاعیه‌ای خطاب به مردم مناطق مزبور صادر کرد که در بخشی از آن ضمن اشاره به توطئه‌های مشترک امریکا، شوروی و رژیم‌های مرتجع منطقه از جمله عراق و عربستان سعودی و اخیراً اردن و مراکش، آمده است:

* Bivanij. بیونج: یکی از دهستان‌های بخش کرند شهرستان اسلام‌آباد غرب. این دهستان در شمال بخش واقع شده و محصور به ارتفاعات صعب‌العبور است. دشت بیونج تقریباً به عرض ۴ الی ۶ کیلومتر و طول ۱۰ الی ۱۵ کیلومتر بوده و ۱۱ آبادی بزرگ و کوچک آن در این دشت به فاصله ۱ الی ۳ کیلومتر از هم قرار گرفته‌اند. روستاهای مهم آن کنهر، ده جامی، و قوشچی‌باشی هستند. ر.ک: همان.

«چه کسی باید امنیت را به منطقه بازگرداند؟ آیا وظیفه تک تک شما در این خصوص چیست که ساکت نشسته‌اید؟ آیا هنوز مصممید از امثال شیخ عزالدین حسینی‌ها و قاسملوها که مستقیماً با جلسات معامله اشرف با اویسی‌ها و پالیزبان‌ها شرکت می‌کنند، پیروی کنید و آیا هنوز [از] فلسفه‌های غیرمنطقی تفرقه‌آمیز بعضی دیگر از افراد که خود را رهبر اسلامی می‌دانند پیروی می‌نمایید؟ آیا تکلیف جمهوری اسلامی با کسانی که با خمپاره اسرائیلی، پول عراقی، آر.پی.جی. ۷ روسی، ضدهوایی چینی و برنامه‌ریزی امپریالیست‌ها بر علیه انقلاب شهیدپرور ایران قیام می‌کنند چیست؟ آیا اگر مسلمانید و در خفقان این عوامل مزدورید نباید مهاجرت کنید و به یاری مستضعفین بشتابید. شما یا پاسخ‌گوی مطالب ذکر شده هستید و یا با اسلام مخالفید؛ پس خود قیام کنید و این پس‌مانده‌های رژیم شاهنشاهی و متحدان امپریالیسم را خود سربسته‌نیست کنید و باتوجه به اطلاعیه قبلی و مهلت تعیین شده، اسلحه‌های خود را تحویل دهید که بنای ارتش جمهوری اسلامی و سپاه پاسداران در منطقه تأمین امنیت است به هر قیمتی که باشد.»^(۲۸)

۴۱۷

دکتر مهرآسا، استاندار کردستان، پس از شرکت در هم‌اندیشی سه‌روزه مسئولان سازمان‌های مملکتی، ارگان‌های نظامی، انتظامی و نهادهای انقلابی که در تهران تشکیل شده بود، امروز به سنج‌دج بازگشت. وی پس از بازگشت به سنج، در گفت‌وگویی اظهار کرد: «در این سمینار مسائل جاری و نیز گذشته کردستان را برای شرکت‌کنندگان تشریح کردم.» وی افزود: «در پایان جلسات این سمینار که سه روز ادامه داشت، شرکت‌کنندگان اعلام داشتند برای اعتلای جمهوری اسلامی کوشش خواهند کرد و موجباتی فراهم خواهند نمود تا ناهماهنگی‌ها به صفر برسد.»

دکتر مهرآسا افزود: «اعضای سازمان پیشمرگان مسلمان کرد در تهران آموزش‌های لازم را فرا خواهند گرفت و این سازمان به‌طور کامل توسعه پیدا خواهد کرد.» وی اظهار کرد: «در سفرش به تهران در مورد مسائل امنیتی و عمرانی و نارسایی‌های استان کردستان با آقای بنی‌صدر رئیس‌جمهوری، گفت‌وگو کرده و نتایج مثبتی از این گفت‌وگوها حاصل گردیده است.» وی همچنین گفت: «در جلسه مشترکی نیز با حضور رئیس‌جمهوری و هیئت دولت شرکت کرده است. در این جلسه قول‌های مساعدی در مورد پیشرفت امور کردستان و بازسازی آن داده شده است.» استاندار کردستان در مورد رادیو سنج‌دج و تبدیل فرستنده فعلی آن به یک فرستنده یک‌صد کیلوواتی گفت: «در این زمینه رئیس‌جمهور دستورات لازم را داده است.» وی در پایان افزود: «وزرا قول داده‌اند برای انجام امور عمرانی، اقتصادی و درمانی استان کردستان به هر تخصصی که نیاز داشته باشیم به این استان اعزام دارند.»^(۲۹)

۴۱۸

درگیری‌های پراکنده‌ای که از روز سه‌شنبه هفته گذشته در داخل و اطراف مهاباد آغاز شده بود، در تمام طول دیشب و امروز با شدت بیشتری ادامه یافت.

این درگیری‌ها که از ساعت ۲۳ شب گذشته تا ساعت ۴:۳۰ بامداد امروز، با حمله مهاجمان ضدانقلاب به مقر ژاندارمری و سپاه مهاباد به وقوع پیوست، هیچ‌گونه خسارات جانی و مالی نداشت.^(۳۰) زدوخوردها در ساعت ۲ بعدازظهر شدت بیشتری یافت^(۳۱) و مهاجمان ضدانقلاب با سلاح‌های سبک و نیمه‌سنگین به مقر ژاندارمری و سپاه در مهاباد حمله کردند که با دفاع متقابل نیروهای خودی مواجه شدند و در نتیجه یک نفر از افراد ژاندارمری شهید و ۲ سرباز زخمی شدند.^(۳۲) در درگیری‌های دیروز ۲ نفر و امروز ۵ نفر از مهاجمان مسلح غیرقانونی کشته و ۵ نفر نیز زخمی شدند.^(۳۳) به گفته طاهری، استاندار آذربایجان غربی، درگیری‌های امروز و حمله و تیراندازی افراد وابسته به گروه‌های مسلح غیرقانونی و شلیک خمپاره به پادگان، باعث تشنج در شهرستان مهاباد شده و بر اثر این تیراندازی ۲ نفر از سربازان که در حال حمل مواد غذایی بودند، زخمی شدند و یک نفر به شهادت رسید. طاهری افزود: این حملات باعث شده که ارتش نیز دست به تیراندازی‌های متقابل بزند و در نتیجه از افراد مسلح ضدانقلاب ۶ نفر کشته و ۲۷ نفر زخمی شدند.^(۳۴)

یک ستون از نیروهای سپاه نیز از سمت میاندوآب به طرف مهاباد پیشروی کرده و با الحاق به پاسداران مستقر در مهاباد، به پاک‌سازی این شهر ادامه دادند.^(۳۵) درباره نتایج درگیری‌های امروز در مهاباد و اطراف آن، گزارش خبرنگار روزنامه انقلاب اسلامی حاکی است: «شهر مهاباد که از ماه‌ها قبل در اشغال کامل گروه‌های مسلح غیرقانونی بود و تا روز گذشته ارتش فقط در پادگان‌ها و برخی ارتفاعات مشرف به شهر مستقر بود، آزاد گردید. امروز در پی اخطار لشکر ۶۴ ارومیه مبنی بر آزاد کردن ۵۰۰ نفر مسافری که توسط ضدانقلاب به گروگان گرفته شده بودند و عدم توجه به این اخطار، نیروهای نظامی همراه با ژاندارمری و سپاه پاسداران طی یک درگیری به شهر مهاباد وارد و در خیابان‌های شهر مستقر شدند.» این گزارش حاکی است: «در هنگام شب، تمام جاده‌های زمینی غرب کشور در دست مهاجمین است و به واحدهای نظامی یورش برده می‌شود.» بنا به این گزارش، «در حال حاضر تنها شهرهای بوکان و مهاباد محل تمرکز ضدانقلاب است که با اقدامات اخیر لشکر ۶۴ ارومیه و تیپ مهاباد، مهاباد آزاد شده است.»^(۳۶)

آخرین نتایج از تلفات تیراندازی‌ها و درگیری‌های مهاباد در ساعت ۲۴ امروز بوده است که طبق گزارش ستاد مشترک ارتش، ۴۰ تا ۵۰ نفر از اهالی در داخل شهر مجروح و ۵ نفر کشته شده‌اند. همین گزارش حاکی است که از گروگان‌های میاندوآب تاکنون فقط ۱۵۰ نفر آزاد گردیده‌اند.^(۳۷) گفتنی است که تعداد گروگان‌های مهاباد و بوکان نیز حدود ۲۵۰ نفر بوده که از این عده، ۱۵۰ نفر آزاد شده‌اند و تلاش مسئولان محلی برای آزادی بقیه آنها ادامه دارد.^(۳۸) استاندار آذربایجان غربی نیز در این باره گفت: «جلسه‌ای با حضور فرماندهی ژاندارمری و سپاه پاسداران و سایر مسئولان در استانداری تشکیل شد و در رابطه با اوضاع منطقه و گروگان‌گیری ۵۰۰ نفر به وسیله مهاجمین مسلح تصمیماتی اتخاذ شد که به‌زودی اقداماتی انجام خواهد شد.»^(۳۹)

درحالی که تا آخرین ساعات شامگاه امروز در مهاباد و اطراف آن درگیری‌های شدید میان ارتش و سپاه پاسداران با گروه‌های مهاجم ضدانقلاب همچنان ادامه داشته و نیروهای خودی رفته‌رفته بر شهر مهاباد مسلط شده‌اند، تحرکات و فعالیت‌های ایذایی گروه‌های مسلح معاند با نظام در مناطق مختلف کردنشین آذربایجان غربی نیز در قالب جابه‌جایی و نقل و انتقال نیرو و تجهیزات با حمایت و پشتیبانی عراق و نیز بمب‌گذاری و مین‌گذاری توسط این عناصر همچون روزهای گذشته ادامه دارد. دراین زمینه، به گزارش منابع اطلاعاتی ارتش، «گروه‌های مسلح موجود در منطقه از جمله کومه‌له از طریق راه‌های کوهستانی و خصوصاً از ناحیه کلوشین از توابع ارومیه، از عراق پول و اسلحه وارد خاک ایران می‌کنند و کسانی که با این گروه‌ها در رابطه هستند دو نفر به اسامی مراد علیپور و سلیم سلیمی می‌باشند که با افراد جلال طالبانی در رابطه هستند.» در حاشیه این گزارش آمده است که «برابر گزارشات واصله قبلی، مراد علیپور، مشهور به مراد شکره از عوامل مسلح وابسته به سردار جاف و پالیزبان بوده و در مناطق کرمانشاهان نیز فعالیت خرابکارانه دارد.»^(۴۰)

یک گزارش نیز حاکی است «بیک‌زادگان جوانرود به اسامی حسن بیک، داود بیک، توفیق بیک و عزت بیک به همراه ۸۰۰ نفر مسلح و چند تن افسر عراقی و عده‌ای درجه‌دار عراقی که خدمه توپ‌ها و خمپاره‌اندازها می‌باشند با تجهیزات کامل به کمک افراد مهاجم مستقر در منطقه نوسود آمده‌اند.»^(۴۱)

مهاجمان مسلح ضدانقلاب همچنین شامگاه امروز در جبرئیل آباد نقده پایگاه ارتش را زیر آتش گرفتند که با پاسخ شدید افراد پایگاه، عقب نشستند.^(۴۲)

از سوی دیگر، در ادامه عملیات مین‌گذاری گروه‌های مسلح ضدانقلاب در مسیرهای مختلف، «یک دستگاه خودرو ارتشی که از نقده به اشنویه می‌رفت بین روستای جبرئیل آباد و "تپه نام" به یک مین ضدتانک برخورد کرد که بر اثر انفجار مین، ۳ سرباز مجروح شدند که یکی از آنها که ضربه مغزی شده بود جهت معالجه به تبریز اعزام شد.»^(۴۳) همچنین، «بامداد امروز بین روستای بگون‌قلعه به خلیفان نقده، بر اثر انفجار یک اتوبوس مسافربری در برخورد با مین، صدماتی به آن وارد شد و ۲ تن از مسافین کشته و ۲ نفر دیگر زخمی شدند.»^(۴۴) در همین منطقه؛ یعنی در جاده نقده - خلیفان، نیز یک بمب دستی توسط افراد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نقده کشف و خنثی گردید.^(۴۵)

همچنین امروز روزنامه جمهوری اسلامی گزارش داد: «در پی پاک‌سازی روستای محمودآباد واقع در دره قاسملو که مرکز تجمع حزب دمکرات و کومه‌له بود، چند قبضه اسلحه کشف و یک روحانی به نام صالح باوند که سرپرست حزب دمکرات در این منطقه بود نیز دستگیر شد. وی بعد از تکمیل پرونده به زندان اوین تحویل و پس از بررسی پرونده‌اش محکوم به اعدام شد. حکم اعدام نامبرده توسط دادگاه انقلاب اسلامی صادر و به مورد اجرا درآمد.»^(۴۶)

درگیری میان هواداران گروه‌های چپ و مجاهدین خلق (منافقین) با مردم انقلابی مخالف این گروه‌ها امروز نیز در شهرهای مختلف، از جمله در بوشهر، بندر ریگ، مسجدسلیمان، صومعه‌سرا، کردکوی، کسماء، قائم‌شهر و تهران روی داد.

گزارش خبرنگار روزنامه *انقلاب/اسلامی* از بوشهر دربارهٔ تشنجات و درگیری‌های دیروز و امروز این شهر حاکی است: «عصر روز جمعه، در درگیری‌ای که بین هواداران مجاهدین خلق [منافقین] و گروهی از مردم بوشهر روی داد، یکی از برادران پاسدار به نام فریدون پورمحمدی به شدت مضروب و بیهوش شد. در این رابطه مسئول روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بوشهر در گفت‌وگویی اظهار داشت: روز جمعه یکی از طرفداران مجاهدین به هنگام پخش اعلامیه دستگیر شد و بعد از ظهر عده‌ای از هواداران این سازمان با اجتماع مقابل کلانتری به دادن شعارهای تحریک‌آمیز پرداختند. هنگامی که پاسداران برای متفرق کردن این عده وارد عمل شدند، یکی از پاسداران به نام فریدون پورمحمدی به شدت مجروح شد. به دنبال این اقدام، [امروز نیز] مردم بوشهر دو کتاب فروشی متعلق به مجاهدین خلق [منافقین] و چریک‌های فدایی خلق را مورد حمله قرار داده و به آتش کشیدند. این عده همچنین ساختمان محل فعالیت مجاهدین خلق را به آتش کشیدند و حسین بارانی شهردار سابق شهرستان گناوه یکی از افراد مؤثر سازمان و کاندیدای مجاهدین خلق در انتخابات مجلس شورای اسلامی را در این محل دستگیر کردند.» وی افزود: «در رابطه با این درگیری‌ها ۹ تن از اعضای سازمان مجاهدین خلق بوشهر بازداشت شده‌اند.»^(۴۷)

روزنامه *انقلاب/اسلامی* در گزارش دیگری به نقل از خبرگزاری پارس دربارهٔ حوادث امروز در بندر ریگ نیز آورده است: بعد از ظهر امروز در این بندر، میان هواداران مجاهدین خلق (منافقین)، حزب توده و چریک‌های فدایی خلق از یک سو و جوانان مسلمان از سوی دیگر زدو خورد شدیدی روی داد. این درگیری که طی آن چند تن سنگ و چماق و چاقو مجروح شدند، عصر امروز با کوشش پاسداران انقلاب و مأموران ژاندارمری پایان یافت.^{(۴۸)*}

گزارش امروز ستاد هماهنگی نیروهای انتظامی خوزستان نیز حاکی از نوعی حرکات مشکوک در برخی از این درگیری‌ها در شهرستان مسجدسلیمان است. بنا به این گزارش، «اخیراً در مسجدسلیمان عده‌ای که با لهجه کردی تکلم می‌نمایند با شعار "حزب‌الله" عصرها در خیابان ظاهر و به دکه‌های گروه‌های چپی حمله می‌نمایند، به طوری که روز ۵۹/۶/۸ طرفین با یکدیگر درگیر که با دخالت مأمورین شهربانی متفرق و چند نفر از آنان دستگیر و به سپاه برده می‌شوند.»^(۴۹)

اما در دو روز گذشته و امروز شهرهای شمالی کشور نیز صحنهٔ درگیری‌ها و زدو خوردهای مشابهی میان هواداران سازمان‌ها و گروه‌های سیاسی با مردم مخالف آنان بود. دربارهٔ حوادث روز

* صبح روز بعد مجدداً در بازار بندر ریگ زدو خورد پراکنده آغاز شد.

پنجشنبه و دیروز در صومعه‌سرا، امروز سپاه پاسداران این شهر اطلاعیه‌ای صادر کرد که در بخشی از آن آمده است: «در جریان درگیری مجاهدین خلق [منافقین] با مردم مسلمان صومعه‌سرا ۱۵ تن از مجاهدین به وسیله سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مرکز رشت دستگیر شده‌اند. یک نفر از دستگیرشدگان قبلاً در جریان خونین دانشگاه گیلان دست داشت و به دو سال حبس تعلیقی محکوم شده بود و یکی دیگر از آنان یک سرباز فراری است.» براساس بیانیه سپاه پاسداران رشت، «دو هفته پیش، مردم صومعه‌سرا در جریان پاک‌سازی [شهر]، مقرر جنبش مجاهدین را در این شهر به تصرف خود درآوردند و این مرکز را جهت تبلیغات در اختیار جوانان انجمن‌های اسلامی صومعه‌سرا قرار دادند. روز پنجشنبه حدود ۳۰ تن از هواداران مجاهدین خلق [منافقین] در صومعه‌سرا به این ساختمان حمله کردند و وارد آن شدند. در پی این عمل، مردم صومعه‌سرا در جلو این ساختمان تجمع کردند و خواستار خروج هواداران مجاهدین خلق شدند. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گیلان مرکز رشت به محض اطلاع از این درگیری با اعزام نیرو به صومعه‌سرا و همکاری با برادران سپاه این شهر وارد عمل شد و برای جلوگیری از درگیری بین مردم و هواداران مجاهدین خلق مبادرت به تیراندازی هوایی کرد. در پی این عملیات، محلی که به انجمن اسلامی صومعه‌سرا اختصاص یافته بود از اشغال خارج شد و موقتاً در اختیار سپاه پاسداران قرار گرفت. در این جریان ۱۵ تن از افراد مجاهدین خلق [منافقین] دستگیر و از سوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گیلان مرکز رشت بازداشت شدند.»^(۵۰)

از ساری نیز خبر می‌رسد که روز سه‌شنبه هفته گذشته، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی کردکوی در اطلاعیه‌ای به هواداران گروه‌های سیاسی مهلت داده بود که تا روز پنجشنبه کلیه نشریات، پوسترها و اعلامیه‌های خود را از خیابان‌ها و معابر عمومی جمع‌آوری کنند.^(۵۱) اما به گزارش روزنامه جمهوری اسلامی «روز پنجشنبه عده‌ای مشغول فروش نشریه و توطئه‌چینی جهت درگیری بودند که سپاه پاسداران دخالت نموده و نشریات آنها را جمع‌آوری کرد و اعلام داشت هرگونه فعالیت گروه‌ها تا اعلام نتیجه نهایی مجلس ممنوع می‌باشد.»^(۵۲)

روز گذشته در کسما* نیز گروهی به مقر دفتر حزب توده این شهرستان حمله کرده و ضمن شکستن تابلو اعلانات جلو دفتر، پوسترهای موجود را پاره کرده و مقداری از روزنامه‌ها و نشریات موجود در دفتر را با خود بردند. نامه مردم ارگان مرکزی حزب توده، ضمن اعلام این خبر افزود: «ما ضمن اعتراض شدید به این اشغال غیرقانونی دفتر حزب توده ایران در کسما، از مسئولان امر می‌خواهیم که با قاطعیت جلو این گونه اعمال را بگیرند. ...»^(۵۳)

* دهستان کسما در مرکز شهرستان صومعه‌سرا و در میان دهستان‌های مرکبه، طاهرگوراب، ضیابر، هندخاله، تولمات و شهرستان‌های بندر انزلی و فومن و در منطقه‌ای جلگه‌ای قرار گرفته است. در دوران مبارزات میرزا کوچک‌خان جنگلی، مهم‌ترین مرکز جنگلیان و درحقیقت پایگاه سیاست‌گذاران این نهضت بوده است.

اما صبح امروز در قائم‌شهر، در درگیری میان هواداران مجاهدین خلق (منافقین) با گروهی از جوانان معترض به فعالیت آنان، یکی از طرف‌داران این سازمان با ضربات سلاح سرد کشته شد. این درگیری، به دنبال ممنوعیت فعالیت گروه‌های سیاسی در این شهر و اعتراض گروهی از جوانان به فعالیت هواداران مجاهدین خلق (منافقین) روی داد.^(۵۴) گزارش کیهان در این زمینه حاکی است: «درگیری زمانی آغاز شد که عده‌ای جوان به بساط کتاب‌فروشی در کنار خیابان بابل که نشریات مختلف از جمله کتاب‌های مجاهدین خلق را می‌فروخت حمله کردند و به دنبال آن با هواداران مجاهدین خلق [منافقین] درگیر شدند. در این درگیری عده‌ای مجروح شدند و به بیمارستان هلال‌احمر قائم‌شهر انتقال یافتند، ولی یکی از مجروحان در بیمارستان درگذشت. علت مرگ این جوان وارد شدن ضربات اسلحه سرد ذکر شده است. در پی مرگ این جوان، گروه‌های وابسته به او در برابر بیمارستان اجتماع کردند و خواستار جنازه وی شدند. ولی مسئولان بیمارستان از تحویل جنازه خودداری کردند.»^(۵۵)

از سوی دیگر، در تهران نیز یک خانه تیمی که به ستاد عملیاتی و تبلیغاتی شیخ عزالدین حسینی تبدیل شده بود، امروز با تلاش پاسداران ستاد عملیاتی یک وابسته به منطقه ۸ تهران، در محله دریان‌نو واقع در غرب تهران کشف شد. کیهان ضمن اعلام این خبر از قول مسئول ستاد یک منطقه ۸ افزوده است: «در این خانه دستگاه‌های فرستنده، گیرنده و وسایل چاپ و تکثیر از جمله اشیای کشف شده بودند. همچنین، ۲ نفر از اعضای حزب دمکرات در این خانه دستگیر شدند. همچنین اسناد و مدارک مهمی در رابطه با شرکت نفت، اعتصابات و به تعطیل کشاندن کارخانه‌ها و صدها هزار اعلامیه‌های مختلف که آماده توزیع بود، در این خانه به دست آمد.»^(۵۶)

۴۲۱

در چارچوب دوران گذار و وضعیت "انقلابی - نهادی" حاکم بر کشور، علاوه بر درگیری‌های گروه‌های سیاسی با گروه‌هایی از مردم مسلمان و انقلابی، دیگر گرفتاری‌های نظام نیز قابل توجه است که از جمله به تبعات کودتای اخیر، مسائل مربوط به کلیسای اسقفی اصفهان و نیز بعضاً کشمکش و اختلاف میان نهادهای انقلابی می‌توان اشاره کرد.

سحرگاه امروز، حکم ۱۱ نفر از عوامل کودتای نقاب که با رأی دادگاه انقلاب به اعدام محکوم شده بودند، در محوطه زندان اوین اجرا شد.^(۵۷) در ارتباط با کودتای اخیر همچنین ۱۰ کودتاجی در نجف‌آباد اصفهان دستگیر شدند. در این مورد، روابط عمومی سپاه پاسداران نجف‌آباد اعلام کرد: «به منظور تعقیب و دستگیری شرکت‌کنندگان در کودتای نافرجام اخیر ستادی مرکب از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اصفهان، نجف‌آباد و داران در نجف‌آباد تشکیل شده است. این ستاد تاکنون با تلاش پیگیر خود توانسته است، ۱۰ نفر را دستگیر کند. این عده پس از تکمیل پرونده تحویل دادگاه ویژه انقلاب ارتش اصفهان شده‌اند.»^(۵۸)

از سوی دیگر، در پی دستگیری کشیش‌های دایره اسقفی اصفهان به اتهام جاسوسی، روزنامه کیهان امروز به نقل از خبرگزاری پارس اعلام کرد: «به حکم دادستان انقلاب، نصرالله شریفیان، فرزند مسیح، کشیش کلیسای آندریاس کرمان به جرم همکاری با این شبکه توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی کرمان دستگیر و بلافاصله با مدارک مکشوفه به تهران اعزام گردید. وی سومین مقام کلیسای اسقفی است که در رابطه با کشف شبکه جاسوسی کلیسای اسقفی اصفهان در ایران دستگیر می‌شود.»^(۵۹)

در این حال، گزارش امروز خبرگزاری پارس از ساری حاکی است: «دفتر دادستانی کل انقلاب اسلامی استان مازندران در ساری موقتاً تعطیل شد. حجت الاسلام سیدمهدی طباطبایی، دادستان کل انقلاب اسلامی مازندران، امروز طی نامه‌ای که به خبرگزاری پارس ارسال داشت خاطرنشان ساخت که به سبب اشتغالات متعددی که در تهران دارد و به خاطر مسائل و مشکلاتی که بعضی از افراد ارگان‌های انقلابی در راه اجرای صحیح قوانین شرع و ضوابط دادستانی در استان به وجود آورده است، از مدت‌ها قبل استعفا کرده ولی از سوی مقامات مسئول پاسخی به وی داده نشده است. آقای طباطبایی در این نامه توجه مقامات مرکز را به ضرورت حل مسائل موجود در منطقه جلب کرده است.»^(۶۰)

۴۲۲

تیمسار ولی‌الله فلاحی، جانشین رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، در مصاحبه‌ای با خبرگزاری پارس در مورد نقل و انتقالات جدید امریکا در خلیج فارس و دریای عمان و نیز تحرکات و تجاوزات مرزی عراق علیه ایران مطالبی را بیان کرد. وی در این مصاحبه که در شماره امروز روزنامه کیهان منتشر شد، تصریح کرد استقرار ارتش عراق در مرزهای کشورمان هیچ خطری برای جمهوری اسلامی ایران ندارد.

تیمسار فلاحی ابتدا درباره نقل و انتقال‌های نظامی امریکا در اقیانوس هند و دریای عمان و خلیج فارس گفت: «این کار دلایل متعددی می‌تواند داشته باشد؛ زیرا می‌دانیم امریکا سعی دارد از گسترش انقلاب اسلامی ایران جلوگیری کند و اکنون هم اقدامات متعددی از قبیل محاصره اقتصادی، اعمال فشار سیاسی، حمایت از عملیات روانی و ایجاد جوهای نامناسب روانی انجام داده است.» وی افزود: «آنچه برای امریکا مهم است توازن قدرت دریایی در آب‌های خلیج فارس است زیرا امریکا با شوروی رقیب دریایی یکدیگر هستند و این دو رقیب همیشه سعی دارند تأمین راه‌های دریایی را به نفع خود در اختیار داشته باشند.»

فلاحی همچنین درباره امکان حمله نظامی امریکا به ایران گفت: «من فکر می‌کنم ملت امریکا با تجربه تلخی که از ویتنام دارد به امریکا اجازه یک چنین کاری را نخواهد داد، ولی ما باید فرض کنیم که این تهدید به هر ترتیب و کیفیتی که باشد متصور است. لذا ارتش و ملت مسلمان ایران باید آمادگی لازم در زمینه عکس‌العمل را داشته باشند.»

در ادامه این مصاحبه، تیمسار فلاحي درباره نقل و انتقال‌های اخير دولت بعثی عراق در سراسر نوار مرزی ايران و همچنين اعزام تعداد زيادی از سربازان مصری به عراق، اظهار کرد: «آنچه برای ما مهم است حضور نیروهای مصری و یا استقرار نیروهای عراقی در نوار مرزی کشور ما نیست، بلکه مهم این است که این ارتش عراق که در مرز مستقر شده است چه می‌تواند بکند. وقتی که می‌دانیم کاری نمی‌تواند بکند، خطری نخواهد داشت.» وی افزود: «ما خطر عراق را نادیده نگرفته و تأمین لازم را ایجاد کرده‌ایم، ولی در زمینه میل رزمی ارتش عراق در برابر استعداد او، می‌بینیم که میل زیادی دارد بدون اینکه استعداد لازم را داشته باشد و این میل است که برای او ایجاد خطر می‌کند.» رئیس ستاد مشترک ارتش در ادامه سخنان خود گفت: «ما در محاسبات ریاضی از لحاظ استعداد گسترش ترکیبات و ابعاد ظاهری، ارتش عراق را مورد بررسی قرار می‌دهیم و اقدامات تأمین متناسب با تهدیدات نظامی آن در مرز انجام می‌دهیم، ولی نگرانی از ارتش عراق نداریم.»

وی در ادامه سخنان خود به ادعای امارات عربی متحده مبنی بر تملک سه جزیره ایران اشاره کرد و گفت: «پس از پیروزی انقلاب یک جنگ وسیع روانی علیه انقلاب اسلامی ایران ترتیب داده شده بود که یکی از بعدهاى آن ادعای امارات عربی متحده است. دشمن با این کار خود قصد دارد با ایجاد فضاهای قابل نفوذ، از آمادگی روحی ملت مبارز ایران بکاهد؛ لذا این ادعاها گوشه‌ای از جنگ‌های وسیع دشمن است و الا با ادعای مالکیت، کسی مالک نمی‌شود.»^(۶۱)

۴۲۳

رایزنی‌ها و رفت‌وآمدها در سطوح بالای مسئولان نظام جمهوری اسلامی، در روزهای جاری، از جمله دیدار امروز بنی‌صدر با امام خمینی نشان می‌دهد که بر سر موضوع انتخاب اعضای هیئت دولت جدید، میان رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر هنوز توافق نهایی صورت نگرفته است.

در این زمینه، در گزارش کیهان ضمن اشاره به ملاقات پیش از ظهر امروز بنی‌صدر با امام خمینی، آمده است: «تا ساعت ۱۱:۳۰ دقیقه امروز آخرین تماس حاکی بود که ملاقات رئیس‌جمهور با امام ادامه دارد.» کیهان افزود: «آگاهان سیاسی باتوجه به ملاقات‌های چند روز اخیر سیداحمد خمینی و محمدعلی رجایی با رئیس‌جمهور و دیدار اخیر نخست‌وزیر با امام و مسائلی که در زمینه انتخاب و معرفی دولت جدید وجود دارد این ملاقات را بسیار بااهمیت تلقی کرده‌اند و معتقدند که این مسائل در ملاقات بنی‌صدر با امام مطرح و درباره آنها تصمیم‌گیری شده است.»^(۶۲)

بنی‌صدر درباره ملاقات امروز خود با امام اظهار کرد: «در این ملاقات درباره امنیت قضائی، ترکیب دولت و امنیت کشور بحث و تبادل نظر شد.» بنی‌صدر همچنین گفت: «امام تأکید داشتند که اعضای دولت باید اعتقاد، تخصص و لیاقت داشته باشند.» وی در پایان درباره زمان معرفی اعضای دولت، متذکر شد «این کار زیاد طول نخواهد کشید، ولی باید انتخاب اعضای آن با سنجیدگی باشد.»^(۶۳)

از سوی دیگر، پیش از ظهر امروز، روابط عمومی نخست‌وزیری با صدور اطلاعیه‌ای رسماً اعلام کرد که فردا هیئت جدید دولت توسط رئیس‌جمهور به مجلس شورای اسلامی معرفی می‌شود. کیهان ضمن اعلام این خبر، افزود: «در پی انتشار این خبر، یک مقام بلندپایه و نزدیک به نخست‌وزیر اعلام کرد که اسامی کابینه [به] وسیله رئیس‌جمهور قرائت می‌شود. اما پیداست که نخست‌وزیر علاوه بر "انتخاب یکم" که [به] وسیله بنی‌صدر اعلام خواهد شد، "انتخابی دوم" نیز برای بعضی از پست‌ها در نظر گرفته است.» بنا به این گزارش، این مقام در توجیه این اقدام رجایی گفت: «نخست‌وزیر لیستی به رئیس‌جمهوری ارائه داده است که این لیست فردا از سوی رئیس‌جمهوری به مجلس ارائه خواهد شد. لیست دومی به عنوان احتمال در نزد نخست‌وزیر محفوظ است.» در پایان این گزارش آمده است: «امروز دکتر بنی‌صدر با رهبر انقلاب اسلامی ایران ملاقات داشت و در پی این دیدار مشخص شد که کابینه و ترکیب آن - به‌رحال - مورد تأیید بنی‌صدر قرار گرفته است. ملاقات امروز عصر بنی‌صدر و نخست‌وزیر نیز بر این امر تأکید داشت. ...»^(۶۴)

۴۲۴

در شماره امروز روزنامه جمهوری اسلامی بیانیه‌ای درج شد که در آستانه انتخاب و معرفی وزرای کابینه و کشمکش بر سر اسامی، میان رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر که هریک درحقیقت، نماینده یکی از جناح‌های حاکم رقیب محسوب می‌شوند، معنی‌دار است. این بیانیه‌ای است که دو روز پیش، سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی با شماره ۷۵ با عنوان "ضرورت افشای موانع استقرار کابینه خط امام" منتشر کرده و در آن شدیداً به جریان بنی‌صدر و گروه‌های طرف‌دار آن حمله کرده است. در بخشی از این بیانیه که خطاب به نمایندگان مجلس منتشر شده، آمده است: «در این مدت کوتاه تشکیل و حرکت خوش‌آهنگ و پربرکت مجلس شورای اسلامی، ضرورت‌ها ما را بر آن داشته است که سه بار مستقیم و بی‌پرده مطالبی حساس را با شما در میان بگذاریم. ... به‌رحال اکنون بیش از بیست روز از رأی تمایل مجلس به نخست‌وزیری که از سوی رئیس‌جمهور معرفی شد می‌گذرد و با اینکه برادر محمدعلی رجایی، نخست‌وزیر، در موعد مقرر؛ یعنی ده روز پس از رأی تمایل، طی نامه‌ای به مجلس اعلام آمادگی برای معرفی کابینه نموده است، هنوز این مهم تحقق نیافته و مردم مسلمان پیرو خط امام را که مشتاقانه در انتظار واقعی "استقرار حاکمیت بی‌تزلزل خط امام"، لحظه‌شماری می‌کنند، بی‌پاسخ گذارده است! ... شما به عنوان برگزیدگان منتخب این ملت و کسانی که پاسدار خط امام و مسئول تداوم انقلاب اسلامی هستید، بی‌تردید به اهمیت فوق‌العاده و حیاتی نفی هرگونه ائتلاف، نفی هرگونه غرب‌گرایی، طرد هر شکل ضعف، حذف هر عنصر غیرمکتبی و مقابله قاطعانه با انواع

* این بیانیه البته در رسانه‌های دیگری نیز انعکاس یافت.

کارشکنی‌های خارجی و داخلی پیدا و نهان درمورد دولت جدید، ایمان دارید. ... اکنون براساس مشاهدات عینی و اطلاعات واصله می‌بینیم و می‌شنویم که از یک‌سو اراده‌های پلید تبلیغاتی غرب از همه سرهای آدم‌خوار مشخصش، زهر توطئه و تخریب و تضعیف و تحریک و تهمت علیه دولت آقای رجایی را به همه نقاط می‌پراکند و چه اصرار و حساسیت و سرعتی که در این امر از خود نشان می‌دهد و از سوی دیگر همه عناصر ضد خط امام در داخل از فدایی و منافق و تهمانده‌های جبهه ملی گرفته تا عناصر مسلمان غیرخط امام که به‌گونه‌ای تجلی ائتلاف آنها را در مجلس شورای اسلامی طی بیانیه شماره ۶۹ تحلیل نمودیم، همه با هم مؤتلف شده‌اند. ... در یک نگاه سریع و کوتاه می‌بینیم که از آغاز تاکنون، چگونه برای جلوگیری از استقرار کابینه‌ای که بتواند تداوم‌بخش انقلاب اسلامی بوده و به‌راستی پیرو خط امام باشد، کارشکنی و توطئه‌های پی‌درپی صورت گرفته است: ۱. همه مخالفت‌هایی که با مجلس و قدرت و اعتبار آن شده و می‌شود (پیش از تشکیل آن، در جریان انتخابات و هم‌اکنون) بی‌تردید یکی از اهدافش نیز ناتوان کردن مجلس در امر مهم تأیید کاندیدای صدرصد اسلامی و انقلابی بوده است و همان‌طور که دیدیم مجلس در این مورد نقش تاریخی خویش را علی‌رغم خواست آنها و همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد تاکنون با دقت و قدرت انجام داده است. ... اصرار در معرفی اشخاص غیرخط امامی، چون سلامتیان، نوبری، طباطبائی و حتی زمزمه معرفی اشخاصی چون مدنی و فروهر و... به‌عنوان نخست‌وزیر. مخالفت‌ها و تضعیف‌ها و حتی توهین به نخست‌وزیر خط امام از قبل و در جریان انتخاب و معرفی به مجلس. تلاش سازمان‌یافته و هماهنگ دفتر هماهنگی و به کمک عناصر سازمان مجاهدین خلق [منافقین] و دیگر عناصر ضد خط امام و نوشتن شعارهایی چون "رجایی، نخست‌وزیر ارتجاعی" بر در و دیوار و یا برپاکردن سخنرانی‌های تحریک‌کننده‌ای که در پایانش به شکل حساب‌شده شعارهایی علیه نخست‌وزیر و به حمایت از رئیس‌جمهور داده می‌شود. مطرح کردن جنجالی مسئله تحریم اقتصادی و توطئه نظامی امریکا، به‌عنوان حربه‌ای برای فشار علیه کابینه خط امام، بدین طریق که با تکیه زیاد و بزرگ کردن مشکلات و کوچک نشان دادن توان و ایمان مردم، درصدد می‌آیند که افراد ساده را تحت‌تأثیر قرار دهند و مطرح کنند که "در چنین شرایطی مگر می‌شود مملکت را به دست یک عده افراد مؤمن، ولی ساده و نامتخصص سپرد؟ اوضاع به کلی ویران می‌شود!" و با استفاده از این اضطراب، دولت را مجبور به پذیرفتن ائتلاف با همان عناصر از غرب آمده غرب‌گرا نمایند. ... تکرارکردن دوباره حدیث مفتضح‌شده تقدم "تخصص" بر "تقوی" که هرچند نتایج درخشانی!! چون جریان‌ات ارتش (از باقری و مدنی و علوی گرفته تا جریان پادگان نوژه و فرار اخیر دو متخصص ارتشی با یک هواپیما) و همچنین عملکرد متخصص امور خارجه و وزارت ارشاد! و نخست‌وزیری! و متخصص اقتصادی حذف

بهره بانکی! و متخصص کشاورزی (ایزدی) را به بار آورده است. ... البته تردید نیست این گونه تکرارها و اصرارهای مشخص، صرفاً برای خسته کردن خط امامی ها و به اصطلاح ترساندن آنها از کار و مشکلات آن است تا بلکه بتواند توافق آنها را برای به دست گرفتن گوشه ای "قدرت" و "میراث" به دست آورند. طرح ریزی برنامه های توطئه گسترده ای که از سخنرانی های تضعیف کننده و ایجاد مراکز کارشکنی تا پخش به اصطلاح نتایج سنجش آمار آن چنانی! و اشکال تراشی های بنی اسرائیلی و هماهنگی با همه عناصر "ضدارتجاع"! برای اینکه حداکثر تا سه ماه کابینه رجایی را به سقوط بکشانند. ... مطرح کردن "خط من" و سعی در تخطئه و لوژ کردن "خط امام" که از مدت ها قبل آغاز شده و اکنون به روشنی اعلام شده است. ... تبلیغات گسترده ای که اینک از هرسوی در جهت "رفاه" مردم آغاز شده است و به طور مشخص اعمال وزرایی که در تمام طول وزارت خود یا خواب بوده اند یا شریک ضدانقلاب و اکنون در آستانه تشکیل کابینه جدید، انقلابی شده و طرح های انقلابی می دهند (؟) بلافاصله انسان را به یاد کابینه "شریف امامی" می اندازد و آن همه تکیه روی مسائل رفاهی و اعمال انقلابی یک شبه... به هر حال این نوع انقلابی شدن ها، تردیدی نیست جز سنگ اندازی و مشکل تراشی برای کابینه خط امامی آینده، هیچ هدف دیگری را دنبال نمی کند. ... در همین رابطه توطئه استعفادادن برنامه ریزی شده ۸ وزیر که قصدی جز تحت فشار قراردادن آقای رجایی برای پذیرفتن عناصر لیبرال و شکستن مقاومت او نبود، قابل تأمل است. ... استعفای هماهنگ آنها و آن تیتز درشت غلط اندازی که همکار و همفکرشان وزیر محروم سابق، در روزنامه کیهان (ارگان نهضت آزادی) درج نمود، همه از یک توطئه مشخص برای ایجاد جو فشار بر نخست وزیر حکایت می کرد؛ زیرا می دانیم درست در همین زمان صحبت های متعددی با آقای رجایی می شود که با تکیه و جنجال فراوان بر "اوضاع خراب مملکت"، "نارضایتی مردم"، "خواست های رفاهی آنان"، "انزوای ایران در جهان"، "حمله نظامی"، "محاصره اقتصادی" و... به شدت مانور و اصرار می شود و اینها همه ناشی از همان هجوم هماهنگ و گسترده برای تحمیل وزرای سابق (یا از همان نوع) بر خواسته های خط امامی آقای رجایی است. باتوجه به موارد فوق و موارد دیگری که وجود دارد، به سادگی ضرورت افشای کارشکنی ها و موانعی که در راه استقرار کابینه خط امام وجود دارد، روشن می شود. به ویژه آنکه می دانیم این همه هجوم همه جانبه نه فقط برای کارشکنی در کار یک کابینه، بلکه مقابله مستقیم و نبرد نهایی با خط امام و استمرار اصیل انقلاب اسلامی است. کابینه آقای رجایی را اگر بتوانند با شکست روبه رو کنند، بنا بر تحلیل های خودشان که آقای قطب زاده از تلویزیون نیز اعلام کرده اند، "دیگر باید مردم امیدشان را به کلی از این جناح" یعنی از این طرز تفکر قطع کنند و یکسره خود را در اختیار حضرات آن چنانی قرار دهند. ...»^(۶۵)

۴۲۵

امروز دفتر ریاست جمهوری اعلام کرد که بنی صدر در روز هفده شهریور در میدان شهدا، سخنرانی خواهد کرد. موسوی گرمارودی مشاور مطبوعاتی بنی صدر، اطلاعیه دفتر ریاست جمهوری را در اختیار خبرگزاری پارس قرار داد.

در بخشی از این اطلاعیه آمده است: «نظر به اینکه بیش از ۲۸ انجمن و مجمع و محل و گروه از ریاست جمهوری برای شرکت یادروز ۱۷ شهریور جهت سخنرانی دعوت به عمل آوردند و پاسخ گویی به هریک در همان روز ممکن نبود، بدین وسیله از همه تشکیل دهندگان اجتماعات و نیز خواهران و برادران در تهران دعوت به عمل می آید به مناسبت بزرگداشت شهدا و یادروز خون و حماسه جمعه سرخ، ساعت پنج و نیم بعد از ظهر دوشنبه ۱۷ شهریور، در محل کربلای انقلاب (میدان شهدا) حضور به هم رسانند تا آقای ابوالحسن بنی صدر، رئیس جمهوری، با ایراد یک سخنرانی در اطراف مسائل امروز انقلاب، خواسته های همگان را یک جا برآورده باشند و دستاورد دیگران، وحدت انقلابی است که این روزها نیاز به آن چشمگیر است. گروه های سیاسی به نشان علاقه مندی به وحدت و یگانگی که در آن روز جلوه کرد، از حمل پلاکاردهایی که بیانگر تفاوت های گروهی است خودداری فرمایند.»^(۶۶)

۴۲۶

علی اکبر معین فر، وزیر نفت، شایعات مربوط به کمبود نفت و انرژی در زمستان آینده را به شدت تکذیب و اعلام کرد ایران به هیچ عنوان با کمبود سوخت روبه رو نخواهد شد.

معین فر گفت: «در حال حاضر یک میلیارد و ۱۴۵ میلیون لیتر نفت سفید، ۶۰۰ میلیون لیتر گازوئیل و ۲۱۰ میلیون لیتر بنزین و بنزین سوپر در انبارهای کشور وجود دارد و این مقدار به مراتب بیشتر از ذخیره این مواد در سال گذشته است.» وی همچنین گفت: «قسمت دوم پالایشگاه اصفهان تا پایان همین هفته با ظرفیت روزانه ۸۰ هزار بشکه که پس از ده روز به ۱۲۵ هزار بشکه افزایش خواهد یافت، فعالیت خود را آغاز خواهد کرد.»

وزیر نفت ضمن اشاره به اجلاس آینده وزیران اوپک در وین گفت: «در این کنفرانس جمهوری اسلامی تلاش خواهد کرد تا عراق و عربستان به منظور کاهش تولید نفت تحت فشار قرار گیرند.» وی در مورد اجلاس عالی سران اوپک در بغداد گفت: «باتوجه به خصومت های دولت عراق علیه کشور ما، جمهوری اسلامی ایران در نظر ندارد در سطح عالی در این کنفرانس شرکت کند و اگر نماینده ای به کنفرانس بغداد اعزام شود، این نماینده در سطح پایین تری خواهد بود.» وی در پایان گفت: «در تماسی که با آقای بنی صدر، رئیس جمهوری، گرفته است، اطلاع یافتیم ایشان در نظر ندارند در کنفرانس بغداد شرکت کنند.»^(۶۷)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۵۹/۶/۸

۱. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۴، به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس از امان.
۲. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۱۴، به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس از امان.
۳. سند شماره ۴۳۳۱۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از مرکز فرماندهی غرب به مرکز فرماندهی سپاه، ۱۳۵۹/۶/۸.
۴. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲، خبرنگار کیهان از قصر شیرین.
۵. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۶، به نقل از خبرگزاری پارس از قصر شیرین.
۶. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۴، خبرنگار جمهوری اسلامی در تماس با یکی از مسئولان سپاه قصر شیرین.
۷. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲، خبرنگار کیهان از قصر شیرین.
۸. سند شماره ۴۳۳۰۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا (مرکز فرماندهی) به گیرندگان: نزاجا، نهاجا، نداجا، ژاجا، شهربانی، سپاه پاسداران، ۱۳۵۹/۶/۸.
۹. سند شماره ۴۰۹۳۱۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش استانداری خوزستان، ۲، ۱۳۵۹/۶/۸، بنا به گزارش ژاندارمری خوزستان (رکن ۲).
۱۰. سند شماره ۴۳۳۱۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا (مرکز فرماندهی) به نزاجا، ۱۳۵۹/۶/۸، برابر گزارش گارد ساحلی ژاندارمری آبادان.
۱۱. سید یعقوب حسینی و محمد جواد پور، ارتش جمهوری اسلامی ایران در هشت سال دفاع مقدس، جلد ۳، تهران: سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران معاونت تبلیغات و روابط عمومی (دفتر سیاسی)، ۴۷، ص ۴۷.
۱۲. سند شماره ۳۷۸۴۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از هنگ ژاندارمری آبادان به ت - ف - ژاجا و سماجا (رکن ۲) و مرزبانی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۵۹/۶/۹.
۱۳. سند شماره ۴۳۳۰۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه (مرکز فرماندهی) به سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۱۴. سند شماره ۴۳۳۱۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین.
۱۵. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲.
۱۶. سند شماره ۴۳۳۰۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه (مرکز فرماندهی) به سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۱۷. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۶.
۱۸. سند شماره ۴۳۳۱۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین.
۱۹. سند شماره ۴۳۳۴۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (پاوه)، ص ۲۲۱، از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) به نزاجا، ۱۳۵۹/۶/۹ و - روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، صص ۱ و آخر، به نقل از خبرگزاری پارس از کرمانشاه مستند به اطلاعیه روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی غرب کشور.
۲۰. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۴، به نقل از
۲۱. همان.
۲۲. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲، خبرنگار کیهان از کرمانشاه.
۲۳. سند شماره ۳۳۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (پاوه)، ص ۲۱۸، از سماجا اداره دوم (حفاظت اطلاعات) به نزاجا (مد اطلاعات)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۲۴. سند شماره ۳۳۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا اداره دوم (حفاظت اطلاعات) به نزاجا (مد اطلاعات)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۲۵. سند شماره ۳۲۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (پاوه)، ص ۲۱۷، از سماجا اداره دوم (حفاظت اطلاعات) به نزاجا (مد اطلاعات)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۲۶. سند شماره ۴۳۳۸۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) به ژاجا، ۱۳۵۹/۶/۸؛ و - سند شماره ۴۳۳۲۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (سردشت)، ص ۹۳، از سپاه (مرکز فرماندهی) به مرکز فرماندهی غرب، ۱۳۵۹/۶/۹، برابر اعلام لشکر ۸۱ کرمانشاه.
۲۷. سند شماره ۶۳۷۸۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا ۲ (ح - ع) به تیمسار فرماندهی نزاجا (مد اطلاعات و عملیات)، ۱۳۵۹/۶/۲۴.
۲۸. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۱، به نقل از خبرگزاری پارس از کرمانشاه.
۲۹. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۳، به نقل از خبرگزاری پارس از سنندج.
۳۰. سند شماره ۴۲۵۵۰۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه ارومیه به سپاه (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۳۱. سند شماره ۴۲۵۵۰۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده سپاه ارومیه به فرمانده سپاه غرب و مرکز، ۱۳۵۹/۶/۸؛ و - سند شماره ۴۳۲۹۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده سپاه ارومیه به فرمانده سپاه مرکز، ۱۳۵۹/۶/۸.
۳۲. سند شماره ۴۳۳۲۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا ۳ (مرکز فرماندهی) به نزاجا (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۶/۹.
۳۳. سند شماره ۴۳۳۳۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه (مرکز فرماندهی) به سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۵۹/۶/۹.
۳۴. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۱۱، ص ۴.
۳۵. سند شماره ۴۳۲۹۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه (مرکز فرماندهی) به سپاه میانداوآب، ۱۳۵۹/۶/۸.
۳۶. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۶.
۳۷. سند شماره ۴۳۳۲۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ، پیشین.
۳۸. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص آخر، خبرنگار کیهان از ارومیه.
۳۹. همان، ص ۱۳.
۴۰. سند شماره ۳۳۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اسناد مناطق کردنشین (ارومیه)، ص ۱۸۳، از سماجا اداره دوم

- (حفاظت اطلاعات) به نزاجا (مد اطلاعات)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۴۱. سند شماره ۲۵۵۷۸۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سماجا اداره دوم (حفاظت اطلاعات) به نزاجا (مد اطلاعات)، ۱۳۵۹/۶/۸.
۴۲. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲، خبرنگار کیهان از ارومیه.
۴۳. همان، ص ۱۴.
۴۴. همان، ص ۱۳.
۴۵. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۴.
۴۶. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۶.
۴۷. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۱۱، خبرنگار انقلاب اسلامی از بوشهر.
۴۸. همان، به نقل از خبرگزاری پارس از بندر ریگ.
۴۹. سند شماره ۴۳۲۷۲۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: بولتن خبری ستاد هماهنگی نیروهای انتظامی (استانداری خوزستان)، ۱۳۵۹/۶/۱۳، ص ۷.
۵۰. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۵، هر دو به نقل از خبرگزاری پارس از رشت؛ و - روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۲، خبرنگار انقلاب اسلامی از صومعه سرا.
۵۱. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۶، به نقل از خبرگزاری پارس از ساری.
۵۲. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۴، خبرنگار
- جمهوری اسلامی از کردکوی.
۵۳. روزنامه نامه مردم، شماره ۳۲۷، ۱۳۵۹/۶/۱۶، ص ۸.
۵۴. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۵، خبرنگار جمهوری اسلامی از قائم شهر.
۵۵. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص آخر، خبرنگار کیهان از قائم شهر.
۵۶. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۱۰، ص ۱۳، خبرنگار کیهان از تهران.
۵۷. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۲؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۱۲.
۵۸. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۲؛ و - روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۵.
۵۹. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۸، ص آخر.
۶۰. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش های ویژه، شماره ۱۶۵، تاریخ ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۴، ساری، خبرنگاری پارس، ۱۳۵۹/۶/۸.
۶۱. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۸، ص آخر، به نقل از خبرگزاری پارس.
۶۲. همان، ص ۲.
۶۳. روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۲.
۶۴. همان.
۶۵. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۱۲.
۶۶. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۸، ص ۱۲.
۶۷. روزنامه انقلاب اسلامی، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱۶؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۵۹/۶/۹، ص ۱، هر دو به نقل از خبرگزاری پارس از تهران.